

Brüsszel, 2018.5.22.
COM(2018) 272 final

2018/0128 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

a nyelvtanítás és a nyelvtanulás átfogó megközelítéséről

{SWD(2018) 174 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

- A javaslat indokai és céljai

2017 novemberében a tisztességes munkafeltételekkel és a növekedéssel foglalkozó göteborgi csúcstalálkozó megbeszéléseit követően az állam-, illetve kormányfők hajlandóságukat fejezték ki arra, hogy nagyobb erőfeszítéseket tegyenek az oktatás és a kultúra területén. A Bizottság e megbeszélésekhez „Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén” című közleményével¹ járult hozzá, amely közleményben megosztja az európai oktatási térség 2025-ig történő létrehozásával kapcsolatos elképzelést. Olyan Európát mutat be, amelyben a magas színvonalú és befogadó oktatás, képzés és kutatás előtt nincsenek határok; ahol általánosan elterjedt gyakorlat, hogy tanulás vagy munkavállalás céljából bárki másik tagállamba költözik; ahol jóval elterjedtebb, hogy az anyanyelven túl mindenki két másik nyelvet ismer; ahol az emberek erős európai identitástudattal rendelkeznek, és tisztában vannak Európa kulturális örökségével és sokféleségével.

Az európai nyelvek tanulásának javítása hozzájárul az Unión belül egymás kölcsönös megértéséhez és a mobilitáshoz, továbbá segíti a termelékenység növekedését, a versenyképességet és a gazdasági ellenálló képességet. A nyelv a gyermek kognitív és szociális fejlődésének alapja; a többnyelvűség kompetenciájának előnyei az élet valamennyi területére kihatnak.

A nyelvi kompetenciák fontos szerepet játszanak majd az európai oktatási térség megteremtésében. Ebből következően az állam-, illetve kormányfők az Európai Tanács 2017. december 14-i következtetéseiben² megismételték azon törekvésüket, hogy „fokozni kell a nyelvtanulást, hogy minél több fiatal beszéljen az anyanyelven kívül legalább két másik európai nyelvet”.

A nyelvi kompetenciák hiánya gátolja a mobilitást az Unión belül és a világban is, mind az oktatás és a képzés, mind az európai munkaerőpiacra való belépés tekintetében. Az EU-n belüli munkavállalói mobilitásról szóló 2017-es éves jelentés utal arra, hogy a nyelvi akadályok miatt nem érvényesülhetnek a határ menti területek különböző munkaerőpiacai által kínált gazdasági lehetőségek³. „A globalizáció előnyünkre fordításáról” című vitaanyag⁴ joggal mondja ki, hogy „az egyre nagyobb mértékben összekapcsolt világ új lehetőségeket hozott. Napjainkban megszokott, hogy az emberek külföldre utaznak, külföldön vállalnak munkát, folytatnak tanulmányokat vagy ott telepednek le. Az interneten keresztül kapcsolatba kerülnek egymással, megosztják elképzeléseiket, kultúrájukat és élményeiket. A diákok online elérhetik a világ vezető egyetemeinek kurzusait.” A nyelvi kompetenciák fontos tényezők ezen új lehetőségek kihasználásához. Ahhoz, hogy a fiatalok nyelvi kompetenciáit az egész Unióban javítani lehessen, el kell gondolkodni azon, hogy a nyelvtanulás és a nyelvoktatás hogyan fejleszthető a kötelező oktatás valamennyi ágában.

¹ A Bizottság közleménye – Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén: [COM\(2017\) 673 final](#);

² Az Európai Tanács 2017. december 14-i következtetése: <http://www.consilium.europa.eu/media/32204/14-final-conclusions-rev1-en.pdf>

³ Európai Bizottság (2017): 2017 Annual Report on intra-EU labour mobility (2017. évi éves jelentés az EU-n belüli munkavállalói mobilitásról) <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8066&furtherPubs=yes>

⁴ Európai Bizottság (2017): Vitaanyag a globalizáció előnyünkre fordításáról: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-globalisation_hu.pdf

Ez az ajánlás a kötelező oktatás keretében megvalósuló nyelvoktatásra és nyelvtanulásra összpontosít (ideértve mind az általános tantervű, mind a szakiskolákat); de a többnyelvűség kompetenciáit a későbbiekben, egész életen át is lehet fejleszteni.

A tagállamok jelenleg nem haladnak kellő mértékben a barcelonai Európai Tanács által 2002-ben elfogadott cél felé, amely szerint további intézkedéseket kell tenni annak érdekében, hogy „legalább két idegen nyelvet tanítsanak egészen fiatal kortól”⁵. Míg az Unióban a legtöbb diák korábban kezdi meg az első idegen nyelv tanulását, mint a korábbi évtizedekben, a második idegen nyelvet érintően a törekvés szintje még mindig nagyon alacsony. Az első idegen nyelv elsajátítását általános iskolában megkezdő diákok aránya most 83,8 %, ami 16,5 százalékponttal haladja meg a 2005-ös szintet. Ugyanakkor még mindig 11 olyan ország van, ahol a második idegen nyelv nem kötelező az általános közép fokú oktatásban, és 16 olyan oktatási rendszer, ahol a szakképzésben részt vevő diákok jelentősen kevesebb idegen nyelvet tanulnak, mint az általános képzésben részt vevő társaik⁶.

Noha szemléletváltás következett be a tanulásban való részvételtől a kompetenciák tényleges megszerzéséig, a tanulmányok⁷ azt állapítják meg, hogy a kötelező oktatás végén a diákok körében általában alacsony a nyelvtudás szintje, és hogy a tagállamok között hatalmas különbségek figyelhetők meg. 2012-ben a Bizottság előterjesztette az Európában megfigyelhető nyelvi kompetenciák elemzését⁸. Az első európai nyelvi kompetenciamérés⁹ alapján az elemzés azt mutatta, hogy a nyelvtanulásba és a nyelvoktatásba való beruházások ellenére az oktatási rendszerek még mindig küszködnek a nyelvi kompetenciák javításával.

Noha általános az egyetértés azt illetően, hogy a nyelvi kompetenciák értékelése segíthet a többnyelvűség előmozdításában és támogathatja a hatékonyabb iskolai nyelvoktatást és nyelvtanulást, nincsenek összehasonlító adatok az Unióban a nyelvi kompetenciákról. A tagállami nyelvvizsga-rendszerek összehasonlíthatóságáról készült tanulmány szerint a jelenlegi értékelési és felmérési módszerek nem adnak teljes képet az egyéni nyelvi kompetenciákról. Ahhoz, hogy pontosabb és összehasonlítható képet lehessen adni az uniós nyelvi kompetenciák szintjéről, rendszeresen további adatokat kellene gyűjteni¹⁰.

A javaslat a következőkkel foglalkozik: a) a nyelvtanulásba való beruházás szükségessége a tanulási eredményekre összpontosítva és b) a kötelező oktatásban biztosított nyelvoktatás javításának lehetőségei a nyelvi tudatosság iskolai oktatásban történő növelésével.

⁵ A barcelonai Európai Tanács elnökségi következtetései, 2002. március, http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/barcelona_european_council.pdf.

⁶ Európai Bizottság/ EACEA/ Eurydice (2017) Key data on teaching languages at school in Europe (Kulcsfontosságú adatok az európai iskolák nyelvtanításáról), 2017-es kiadás, https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/images/0/06/KDL_2017_internet.pdf.

⁷ Például: Language competences for employability, mobility and growth (Nyelvi kompetenciák a foglalkoztathatóság, a mobilitás és a növekedés szolgálatában), SWD(2012) 372: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012SC0372&from=EN> Az európai nyelvi kompetenciamérést 2011-ben végezték el. Megállapításait 2012 júniusában tették közzé. http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/languages/library/studies/executive-summary-eslc_en.pdf

⁸ Language competences for employability, mobility and growth, SWD(2012) 372: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52012SC0372&from=EN>

⁹ Az európai nyelvi kompetenciamérést 2011-ben végezték el. Megállapításait 2012 júniusában tették közzé. http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/languages/library/studies/executive-summary-eslc_en.pdf

¹⁰ Európai Bizottság (2015) Study on comparability of language testing in Europe (Tanulmány a nyelvvizsgák összehasonlíthatóságáról Európában), http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/reports/language-test-summary_en.pdf. A Bizottság 2014-ben európai referenciaértéket javasolt a nyelvi kompetenciák tekintetében, ezt később a Tanács elutasította.

A nyelvtudatos iskolák átfogó tantervi megközelítésbe foglalják a nyelvtanulást (mind az idegen nyelvekét, mind az oktatás nyelvét) tanulók nyelvi kompetenciáinak értékelése alapján, és segítenek nekik nyelvi kompetenciáik fejlesztésében igényeik, körülményeik, képességeik és érdeklődésük fényében¹¹.

A nagy fokú nyelvi tudatosságot tanúsító iskolák és képzési központok az európai oktatási térség építőkövei lehetnek; ösztönözni tudják az érdeklődést más országok, kultúrák és nyelvek iránt, és megalapozzák a tanulási célú mobilitást, valamint a határokon átnyúló együttműködést. Ez az ajánlásra irányuló javaslat konkrét lehetőségeket kínál a nyelvtanulás javítására annak érdekében, hogy több fiatal beszéljen két nyelvet mesterfokú nyelvhasználói szinten, és egy második idegen nyelvet elsajátítson önálló nyelvhasználói szinten¹².

Emellett felvetődik a kérdés, hogy be kell-e vezetni referenciaértéket az Unión belüli nyelvtanulás tekintetében, ami ösztönözheti a hatékony és eredményes nyelvi stratégiák kidolgozását és a nyelvi kompetenciák általános javítását szerte az Unióban.

- Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

A nyelvtanulással az oktatás és képzés számos szakpolitikai területe foglalkozik.

2006-ban az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló európai parlamenti és tanácsi ajánlás¹³ két kompetenciát határozott meg a nyelvtanulással összefüggésben: Az „anyanyelven folytatott kommunikációt” (ahol az anyanyelvet gyakran egyenértékűnek tekintik az oktatás nyelvével), valamint az „idegen nyelveken folytatott kommunikációt”. Az új európai készségfejlesztési program¹⁴ beharangozta az említett ajánlás felülvizsgálatát. Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló új tanácsi ajánlásra irányuló javaslat¹⁵, amit a Bizottság 2018. január 17-én fogadott el, javaslatot tesz e különbségtétel meghaladására az „írni-olvasni tudás” és a „nyelvismeret” kompetenciák meghatározásával, ami rugalmasabban közelíti meg az anyanyelv és az oktatás nyelve közötti kapcsolatot. Az új megközelítés választ ad mind az alacsony szintű írási-olvasási készségek¹⁶, mind a hiányzó nyelvi készségek jelentette kihívásra.

Az írni-olvasni tudás és a nyelvek közötti erőteljes kapcsolat rávilágít arra, hogy az oktatás nyelvén attól függetlenül kell továbbfejleszteni a kompetenciákat, hogy az oktatás nyelve a tanuló anyanyelve-e vagy idegen nyelv.

A nyelvtanulás bővítése támogatja a közös értékek, az inkluzív oktatás és az oktatás európai dimenziójának előmozdításáról szóló tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági javaslatban¹⁷

¹¹ Lásd például: Carl James és Peter Garrett: [Language awareness in the classroom](#)

¹² A mesterfokú és önálló nyelvhasználói szint meghatározása tekintetében lásd a közös európai referenciakeret globális lépték táblázatát: <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/table-1-cefr-3.3-common-reference-levels-global-scale>

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása (2006. december 18.) az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról, (2006/962/EK):

¹⁴ Az új európai készségfejlesztési programról szóló bizottsági közlemény (COM/2016/0381) többször hivatkozik az általános európai készségpolitika részeként a nyelvi készségek elsajátításának fontosságára.

¹⁵ Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat, COM(2018) 24.

A Bizottság szolgálatának munkadokumentuma az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról, SWD(2018) 14.

¹⁶ OECD (2016): A 2015. évi PISA-felmérés eredményei; <https://www.oecd.org/pisa/pisa-2015-results-in-focus.pdf>.

¹⁷ Javaslat – A Tanács ajánlása a közös értékek, az inkluzív oktatás és az oktatás európai dimenziójának előmozdításáról, COM(2018) 23 final.

kifejtett elgondolásokat, mivel megkönnyíti a mobilitást, a kultúrák közötti párbeszédet és egyetértést, és támogatja a közös értékek elfogadását.

A digitális oktatási cselekvési tervről szóló bizottsági közlemény¹⁸ azt járta körül, hogy a digitális technológiákat hogyan lehetne hatékonyabban használni a tanulásban, ideértve a nyelvtanulást is.

Hangsúlyozta a digitális technológiák szerepét abban, hogy „az összekapcsoltságot tovább fogják erősíteni [...] egyrészt meghatározott tartalmak több nyelven történő kidolgozása, másrészt a School Education Gateway és a Teacher Academy¹⁹ honlapokhoz hasonló fő uniós platformok használata révén.”

- Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival

E javaslat elsődleges célja kiegészíti a Bizottságnak a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával kapcsolatban végzett, folyamatban lévő munkáját abban a tekintetben, hogy az ajánlás tovább támogatja, hogy „mindenkinek joga van a minőségi és befogadó oktatáshoz, képzéshez és egész életen át tartó tanuláshoz annak érdekében, hogy olyan készségeket tartson, illetve szerezzon meg, amelyek lehetővé teszik számára, hogy teljes mértékben részt vehessen a társadalomban és sikeresen alkalmazkodjon a munkaerőpiaci változásokhoz”²⁰. E területen az egyik döntő fontosságú készségnek a nyelvi kompetenciát tekintik.

„A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határrégióiban” című bizottsági közlemény²¹ a határ menti többnyelvűség előmozdítása mellett érvel. A közlemény felhívja a tagállamokat, a régiókat és a településeket, hogy használják ki „az egész életen át tartó tanulás lehetőségeit a kétnyelvűség előmozdítására irányuló erőfeszítések fokozása érdekében a határrégiókban”.

A 2018-as foglalkoztatási iránymutatások²² is azt ajánlják, hogy „támogatni kell a tanulók és a munkavállalók mobilitását a foglalkoztathatóság javítása és az európai munkaerőpiac teljes potenciáljának kiaknázása érdekében. Meg kell szüntetni azokat az akadályokat, amelyek az oktatás és képzés, a foglalkoztatói nyugdíjak és a személyes nyugdíjak, valamint a képesítések elismerése terén a mobilitás útjában állnak.” A nyelvi kompetenciák hiánya a mobilitás egyik legjelentősebb akadályának tekinthető, amelyet fel lehet számolni oktatással és képzéssel, a kötelező oktatást is ideértve.

A Bizottság által 2016-ban elfogadott, a harmadik országbeli állampolgárok integrációjára vonatkozó cselekvési terv²³ hangsúlyozza, hogy az oktatás és képzés az integráció leghatékonyabb eszközei közé tartozik. Kimondja, hogy „a célország nyelvének elsajátítása elengedhetetlen a harmadik országbeli állampolgárok integrációs folyamatának sikeréhez. Valamennyi gyermeknek – családi vagy kulturális háttérétől és nemétől függetlenül – joga van az oktatáshoz, amely előmozdítja személyes fejlődését. A menekült gyermekek esetében nem ritka jelenség, hogy tanulmányaikat meg kellett szakítaniuk vagy egyáltalán nem volt lehetőségük iskolába járni. Ennek a csoportnak testre szabott támogatásra, így például felzárkóztató kurzusokra van szüksége. A tanároknak rendelkezniük kell a menekült

¹⁸ A Bizottság közleménye a digitális oktatási cselekvési tervről, [COM\(2018\) 22](#).

¹⁹ Teacher Academy: https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/teacher_academy.htm

²⁰ A szociális jogok európai pillérének 20 alapelve: https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_hu

²¹ A Bizottság közleménye: A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határrégióiban, [COM\(2017\) 534](#)

²² A tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslat, [COM\(2017\) 677 final](#) melléklete:

²³ A Bizottság közleménye – A harmadik országbeli állampolgárok integrációjára vonatkozó cselekvési terv, [COM\(2016\) 377](#)

gyermek támogatásához szükséges készségekkel, és segítséget kell biztosítani számukra az egyre sokfélebb osztályokban való munkához, többek között az iskolai kudarcok és az oktatási szegregáció megelőzése érdekében.”

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- Jogalap

Ez az ajánlás összhangban áll az Európai Unió működéséről szóló szerződés 165. és 166. cikkeivel. A 165. cikk kimondja, hogy az Unió a tagállamok közötti együttműködés ösztönzésével és szükség esetén tevékenységük támogatásával és kiegészítésével hozzájárul a minőségi oktatás fejlesztéséhez, ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben tartja a tagállamoknak az oktatás tartalmára és szervezeti felépítésére vonatkozó hatáskörét. Azt is kifejti, hogy az Unió törekszik az európai dimenzió fejlesztésére az oktatásban, különösen a tagállamok nyelvének oktatása és terjesztése útján.

A 166. cikk szerint az Unió olyan szakképzési politikát folytat, amely támogatja és kiegészíti a tagállamok ez irányú tevékenységét, ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben tartja a tagállamoknak a szakképzés tartalmára és szervezeti felépítésére vonatkozó hatáskörét. Kinyilvánítja azt is, hogy az Unió célja „az oktatók és a szakképzésben részt vevők, különösen a fiatalok mobilitásának ösztönzése”. A nyelvtanulás és a nyelvoktatás támogatása hozzájárul e célhoz.

Ez az ajánlás nem javasolja az Unió szabályozási jogkörének kibővítését, és nem ír elő a tagállamok számára kötelező érvényű kötelezettségvállalásokat. A tagállamok nemzeti körülményeiknek megfelelően eldönthetik, hogy hogyan hajtják végre a tanácsai ajánlást.

- Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A Bizottság – az oktatási rendszereket illető tagállami hatáskörök maradéktalan tiszteletben tartása mellett – fellépései révén ösztönzi, támogatja és kiegészíti a tagállamok tevékenységeit a nyelvtanulás területén.

A kötelező oktatásban folytatott nyelvtanulás nem haladt a 2002-es barcelonai Európai Tanács elnökségi következtetéseiben kinyilvánított szándékoknak megfelelően. A nyelvi készségek hiánya továbbra is akadályt jelent a szabad mozgás és a határon átnyúló kereskedelem és szolgáltatások előtt²⁴.

Az uniós szintű intézkedés hozzáadott értéke abban rejlik, hogy az EU képes:

- megkönnyíteni a bevált gyakorlatoknak a különböző országok szervezetei közötti cseréjét és megosztását, hogy javítsa a nyelvi tudatosságot, a nyelvoktatást és a nyelvtanulást; valamint
- olyan kezdeményezéseket kidolgozni, amelyek tovább támogatják az európai oktatási térségben a nyelvtanulást szolgáló kezdeményezéseket, a tanárokat és iskolavezetőket feladataikban, valamint továbbfejlesztik a nyelvi stratégiákat és a többnyelvűség megközelítéseit, előmozdítva az oktatás és képzés minőségét és befogadó jellegét.

- Arányosság

A javaslat példákat kínál bevált gyakorlatokra, és támogatja a tagállamokat a bevált gyakorlatok és az információk megosztásában, valamint a nemzeti és uniós szintű szakpolitikák kidolgozásában. Mivel a tagállamok által tett vállalások önkéntes jellegűek, és minden tagállam maga dönti el, hogy milyen megközelítést alkalmaz a nyelvoktatás és a nyelvtanulás javítása során, az intézkedés arányosnak tekinthető.

²⁴ A Bizottság közleménye: A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határregióiban, [COM\(2017\) 534](#)

- A jogi aktus típusának megválasztása

A tanácsi ajánlás megfelelő eszköz az oktatás és képzés területén, ahol az Unió támogató hatáskörrel rendelkezik, és olyan eszköz, amelyet gyakran alkalmaztak az oktatás és képzés terén megvalósuló európai fellépések során. Jogi eszközként jelzi a tagállamok elkötelezettségét a szövegben szereplő intézkedések iránt, és szilárdabb politikai alapot nyújt az ezen a területen történő együttműködéshez, miközben teljes mértékben tiszteletben tartja az oktatás és képzés területén a tagállamokat megillető hatáskört.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata

Tárgyaltan.

- Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk

Ez az ajánlás a kulcskompetenciákról szóló ajánlás nyelvi szempontjairól az érdekelt felekkel folytatott konzultáció²⁵ vonatkozó elemeire épít. Ami a nyelvi kompetenciákat illeti, az online konzultáció, az állásfoglalások és a konzultációs ülések is hangsúlyozták, hogy napjaink többnyelvű és kulturálisan sokszínű társadalmában integráltabban kell reagálni az írás-olvasás, a nyelvismeret és a kommunikáció terén fennálló kompetenciaigényekre.

Emellett erőteljesebben kell összpontosítani általában az írni-olvasni tudásra és a nyelvi fejlődésre. Ehhez szükséges lehet annak átfogóbb megközelítése, hogy napjainkban mi minősül nyelvi kompetenciának, figyelembe véve a tudományos vagy szaknyelvet, illetve a digitális kommunikáció fejlődését.

Annak érdekében, hogy tág körből gyűjtsön be hozzászólásokat és megvitasson néhány, e javaslatban továbbfejlesztett eredeti ötletet, a Bizottság 2018 februárjában találkozót szervezett mintegy 60 civil társadalmi és felsőoktatási intézmény vagy kulcsfontosságú érdekelt képviselőivel, továbbá a tagállamok oktatási minisztériumainak mintegy 20 küldöttjével.

A konzultáció megerősítette az uniós iskolai nyelvtanulás átfogó megközelítéséről szóló tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági javaslat általános relevanciáját. Többen is kiemelték, hogy 2002 óta csekély fejlődés érhető tetten e területen, és az ajánlásban a nyelvtanulást valóban javító kezdeményezéseket kell előterjeszteni. Az iskolai szintű nyelvi stratégiákat hasznosnak ítélték, mivel az iskoláknak számos különféle kihívással kell megbirkózniuk, és a nyelvek szempontjából eltérőek az igényeik (határrégiók, migráns vagy kisebbségi háttérű diákok száma).

Több résztvevő fejezte ki aggodalmát azzal kapcsolatban, hogy az egyetemeken sorra szüntetik meg az élő idegen nyelveket oktató tanszékeket, és ezáltal súlyosbodik a képezett nyelvtanárok hiánya. A tanárhiány veszélyeztetheti az élő idegen nyelvek kötelező iskolai szinten való oktatását.

²⁵ Európai Bizottság (2017), Jelentés az érdekelt felekkel folytatott konzultáció eredményeiről – <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/96e12ad1-8b9b-11e7-b5c6-01aa75ed71a1/language-en>.

A következő problémák vetődtek még fel:

- olyan tanulási környezetet kell kialakítani, amelyben a nyelvtanulás eredményes, és az arra vonatkozó igényt és motivációt támogatják, emellett gondoskodni kell arról, hogy a pedagógia tanulóközpontú és előmozdítja a tanuló autonómiáját;
- a tanároknak és iskolavezetőknek támogatásra és erőforrásokra van szükségük; a tanárok felkészítése és képzése kulcsfontosságú ahhoz, hogy megváltozzon a megítélés és javuljon a nyelvtanulás Európában;
- figyelmet kell fordítani a migráns vagy kisebbségi származású gyermekek sajátos helyzetére; ehhez újra kell gondolni a nyelvi kompetenciák értékelését, mivel azok hozzájárulhatnak a jobb tanuláshoz, különösen, ha figyelembe veszi a gyermekek többnyelvűségét;
- támogatni kell a tantervben nem szereplő nyelvek korábbi tanulásának és az ilyen nyelvek tudásnak az elismerését; támogatni kell az iskolák angolon kívüli idegen nyelvi kínálatát.
 - Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása

Az ajánlás a nyelvek oktatásban és képzésben betöltött szerepével foglalkozó korábbi munkacsoportnak az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszerében (ET2020) végzett munkájára épít²⁶.

A közelmúltban, 2016-ban és 2017-ben a Bizottság számos tematikus szakértői testületet hívott össze és két, társaktól való tanulásra épülő tevékenységet szervezett, amelyek két, egymással összefüggő célt szolgáltak: az írni-olvasni tudással és a nyelvi kompetenciákkal kapcsolatos vélemények beszerzése a kulcskompetenciák keretrendszerének felülvizsgálatához, és annak vizsgálata, hogy a tagállamok miként segítenek a migráns gyermekeknek abban, hogy gyorsan elsajátítsák az oktatás nyelvét (az ET2020 aktuális prioritása)²⁷.

Az európai iskolai nyelvoktatással kapcsolatos legfontosabb adatokról szóló legutóbbi jelentés szintén értékes betekintést engedett az európai nyelvoktatási tendenciákba, és most először a migráns gyermekeknek nyújtott strukturált nyelvi támogatásról szóló adatokat is tartalmazott²⁸.

- Hatásvizsgálat

Mivel a tevékenységek kiegészítik a tagállami kezdeményezéseket, és tekintettel a javasolt tevékenységek önkéntes jellegére, valamint a várt hatások körére, nem került sor hatásvizsgálat elvégzésére. A javaslat kidolgozásához korábbi tanulmányok, a tagállamokkal folytatott konzultációk, valamint a nyilvános konzultáció is szolgáltatott információkat.

Célravezető szabályozás és egyszerűsítés

Tárgyaltan.

²⁶ Valamennyi jelentés elérhető itt: http://ec.europa.eu/education/library_en?field_eac_eat_event_categories_value=language_teaching_learning&field_eac_eat_type_of_documentr_value=All&field_eac_eat_year_value=2014&=Apply

²⁷ Valamennyi jelentés elérhető itt: https://ec.europa.eu/education/policy/multilingualism/multilingual-classrooms_hu

²⁸ Európai Bizottság/Eurydice (2017) Key data on teaching languages at school in Europe (Kulcsfontosságú adatok az európai iskolák nyelvtanításáról), https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/images/0/06/KDL_2017_internet.pdf.

- Alapjogok

Az ajánlás tiszteletben tartja az alapvető jogokat és betartja az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket, ideértve az oktatáshoz való jogot, a kulturális, vallási és nyelvi sokszínűséget és a megkülönböztetés tilalmát. Közelebbről: az ajánlás előmozdítja a gyermekek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 24. cikkében megfogalmazott jogokat, és különösen annak 29. cikke (1) bekezdésének c) pontját, amely kimondja, hogy a gyermek oktatásának a gyermek tudatába kell vésni a szülei, személyazonossága, nyelve és kulturális értékei iránti tiszteletet, valamint annak az országnak, amelyben él, továbbá esetleges származási országának a nemzeti értékei iránti és a sajátjától különböző kultúrák iránti tiszteletet.²⁹ Ezt az ajánlást az említett jogokkal és alapelvekkel összhangban kell végrehajtani.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az ezen ajánlásban javasolt, költségvetési vonzatokkal járó intézkedéseket az Erasmus+ program meglévő erőforrásaiból, és esetleg a Horizont 2020-ból vagy az európai strukturális és beruházási alapokból támogatják, feltéve, hogy a megfelelő alap-jogiaktusok rendelkeznek ilyen támogatásról. A kezdeményezés nem érinti a következő többéves pénzügyi kerettel és a jövőbeli programokkal kapcsolatos tárgyalásokat. Nem lesz szükség további erőforrásokra az uniós költségvetésből.

5. EGYÉB ELEMEK

- Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai

A végrehajtás támogatása érdekében a Bizottság arra tesz javaslatot, hogy a tagállamokkal együttműködve olyan útmutató anyag kerüljön kidolgozásra, amely kiküszöböli a kompetencia-központú oktatás és tanulás végrehajtása terén feltárt hiányosságokat.

A Bizottság jelentést kíván készíteni az ajánlás alkalmazásáról az oktatás, képzés és tanulás terén folytatott európai együttműködés keretében.

- Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)

Tárgyaltalan.

- A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata

Tagállami rendelkezések

Annak érdekében, hogy minden gyermek és fiatal mesterfokú nyelvhasználói szinten elsajátítson legalább még egy európai nyelvet, és ösztönözve legyen egy további (harmadik) nyelv önálló nyelvhasználói szintű elsajátítására, a javaslat a következőket ajánlja a tagállamoknak:

- alkalmazzanak átfogó megközelítést a nyelvtanulás és a nyelvoktatás javítására valamennyi szinten és valamennyi oktatási és képzési ágazatban;
- alakítsanak ki nyelvtudatos iskolákat az ajánlás mellékletében bemutatott irányvonalak mentén, ezáltal segítve a tanárokat oktatással és támogatással;
- mozdítsák elő a nyelvtanárok oktatásában a tanulási célú mobilitást és a külföldön töltött tanulmányi időszakokat;

²⁹ ENSZ (1989), Egyezmény a gyermek jogairól, elfogadás: 1989.11.20. <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx>

- azonosítsák és népszerűsítsék az innovatív, befogadó és többnyelvű pedagógiákat, adott esetben európai eszközök és platformok alkalmazásával;
- törekedjenek olyan módszerek kialakítására, amelyekkel nyomon követhető a nyelvi kompetenciák terén elért haladás az oktatás és képzés különböző szakaszaiban.

Bizottsági rendelkezések

Az ajánlás javasolja a Bizottság alábbi szándékainak kedvező fogadtatását:

- támogatja az ajánlás és a melléklete végrehajtását azáltal, hogy elősegíti a társaktól való tanulást a tagállamokban, és hogy megfelelő referenciaanyagokat és eszközöket dolgoz ki;
- európai uniós finanszírozást bocsát rendelkezésre a nyelvoktatás és a nyelvtanulás támogatásához, és különösen megerősíti az Erasmus+, az EU oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogramjának tanulói mobilitásra vonatkozó területét;
- megerősíti az együttműködést az Európa Tanáccsal és annak Élő Nyelvek Európai Központjával a szakterületükön.

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

a nyelvtanítás és a nyelvtanulás átfogó megközelítéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 165. és 166. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) „Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén” című közleményében³⁰ az Európai Bizottság olyan európai oktatási térséget vetít elő, ahol a magas színvonalú, befogadó oktatás, képzés és kutatás útjában nem állnak határok; ahol általánosan elterjedt gyakorlat, hogy tanulás vagy munkavállalás céljából bárki másik tagállamba költözik; ahol jóval elterjedtebb, hogy az anyanyelven túl mindenki két másik nyelvet ismer; ahol az emberek erős európai identitástudattal rendelkeznek, és tisztában vannak Európa kulturális örökségével és sokféleségével.
- (2) A tisztességes munkafeltételekkel és a növekedéssel foglalkozó göteborgi csúcstalálkozó informális munkaiülésén az állam- és kormányfők megvitaták az oktatás és a kultúra szerepét Európa jövője szempontjából. Az Európai Tanács 2017. december 14-i következtetései³¹ felszólítják a tagállamokat, a Tanácsot és a Bizottságot, hogy saját hatáskörükben mozdítsák elő a munkát e területen.
- (3) A nyelvi kompetenciák az európai oktatási térséggel kapcsolatos elképzelés középpontjában állnak. Ahogy növekszik az oktatási, képzési és munkavégzési célú mobilitás az Unión belül, és egyre több migráns érkezik az Unióba harmadik országokból, továbbá fokozódik az általános világszintű együttműködés, az oktatási és képzési rendszereknek újra kell gondolniuk a nyelvtanulásban és nyelvoktatásban rejlő kihívásokat és az európai nyelvi sokféleség által kínált lehetőségeket.
- (4) A nyelvtanulás bővítése és javítása megerősítheti a tanítás európai dimenzióját³². Elősegítheti egy a sokszínűségével együtt is európai identitás kialakulását, amely kiegészíti a helyi, regionális és nemzeti identitásokat és hagyományokat, és az Unió és a tagállamok jobb megértését szolgálja.
- (5) Az európaiak majdnem fele állítja, hogy anyanyelvén kívül képtelen bármely más nyelven társalogni³³. A nyelvi kompetenciák hiánya nehézségek forrása lehet, és

³⁰ A Bizottság közleménye – Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén; [COM\(2017\) 673 final](#);

³¹ Az Európai Tanács 2017. december 14-i következtetései: <http://www.consilium.europa.eu/media/32204/14-final-conclusions-rev1-en.pdf>.

³² Javaslat – A Tanács ajánlása a közös értékek, az inkluzív oktatás és az oktatás európai dimenziójának előmozdításáról, [COM\(2018\) 23 final](#).

³³ Europeans and their languages – Eurobarométer tematikus jelentés, összefoglaló, 2012: http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/ebs/ebs_386_sum_en.pdf

gátolja a hatóságok és az egyének között az Unión belüli határokon átnyúló hasznos kapcsolatfelvételt³⁴.

- (6) A középfokú oktatásban tíz tanuló közül mindössze négy éri el az önálló nyelvhasználói szintet az első idegen nyelven, amely szint azt feltételezi, hogy egyszerű társalgást tudnak folytatni. Ezt a szintet mindössze negyedük éri el a második idegen nyelven³⁵. Az oktatásban és képzésben alkalmazott nyelvek összehasonlító elemzése³⁶ azt mutatja, hogy a legtöbb tagállam számára kihívást jelent a megfelelő tanulmányi eredmények garantálása a nyelvek területén. Noha problémák valamennyi oktatási ágazatban fennállnak, különösen akutak a szakoktatás és szakképzés terén, ahol a nyelvtanulás kevésbé hangsúlyos.
- (7) A korlátozott nyelvi kompetencia továbbra is az egyik fő akadálya az európai oktatási, képzési és ifjúsági programok kínálta előnyök kihasználásának³⁷. Ezzel szemben a jobb nyelvi kompetenciák lehetővé teszik az emberek számára a belső piac nyújtotta lehetőségek, többek között a munkavállalók szabad mozgásának teljesebb kiaknázását, továbbá azt, hogy megalapozottabb és tárgyilagos döntéseket hozzanak a más uniós országokban rendelkezésre álló lehetőségekről.
- (8) Az idegen nyelvi készségek versenyelőnyhöz juttatják mind a vállalkozásokat, mind az álláskeresőket – ha más hasznos készségek is társulnak hozzájuk³⁸. Korreláció áll fenn az idegen nyelvi készségek és a foglalkoztatás valószínűsége között³⁹. Ugyanakkor a legutóbbi szakmai továbbképzési felmérésből (CVTS 2016) az derül ki, hogy a (munkavállalóiknak képzést biztosító) vállalatok mindössze 7,9 %-a íratja be a munkavállalókat nyelvtanfolyamokra (ez az arány Szlovákiában 22,1 %, míg Írországból 0,5 %).
- (9) A jelenlegi életszínvonal fenntartásához, a magas foglalkoztatási arány elősegítéséhez és a társadalmi kohézióhoz a jövő társadalma és munkaerőpiaca fényében való megerősítéséhez az embereknek megfelelő készségekre és kompetenciákra van szükségük⁴⁰. Ez kulcsfontosságú a bevándorló gyermekek, diákok és felnőttek teljes beilleszkedésének garantálásához is⁴¹. Az egyre mobilabbá váló és a digitális technológiákat egyre kiterjedtebb mértékben használó társadalom számára új tanulási módszereket kell feltérképezni⁴². A jobb nyelvi kompetenciák megszerzése támogathatja a mobilitás és az együttműködés fokozását az Unióban. Az új tanulási

³⁴ A Bizottság közleménye: A növekedés és a kohézió előmozdítása az EU határregióiban, [COM\(2017\) 534](#)

³⁵ Európai Bizottság (2012) – First European Survey on language competences, executive summary (Az első európai nyelvi kompetenciamérés vezetői összefoglalója): http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/languages/library/studies/executive-summary-eslc_en.pdf

³⁶ Európai Bizottság (2014) – Comparative analysis of languages in education and training: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/languages/library/studies/lang-eat_en.pdf

³⁷ Az Erasmus+ program online nyelvi támogatást kínál ennek kompenzálására. https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/online-linguistic-support_en

³⁸ Európai Bizottság (2015) [Study on Foreign Language Proficiency and Employability](#) (Tanulmány az idegen nyelvek ismeretéről és a foglalkoztathatóságról).

³⁹ Európai Bizottság (2015) [Languages and employability](#) (Jelentés a nyelvtudásról és a foglalkoztathatóságról).

⁴⁰ Lásd: Európai Bizottság (2017): Vitadokumentum Európa szociális dimenziójáról, https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-social-dimension-europe_hu.

⁴¹ A Bizottság közleménye – A harmadik országbeli állampolgárok integrációjára vonatkozó cselekvési terv, [COM\(2016\) 377](#).

⁴² Európai Bizottság (2017): Vitaanyag a globalizáció előnyünkre fordításáról, https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-harnessing-globalisation_hu.

módszerek, különösen a digitális fejlesztések révén egyre több nyelv sajátítható el és gyakorolható az iskolán és a tanrenden kívül. A jelenlegi értékelési eljárások nem jelenítik meg teljes mértékben e fejleményeket.

- (10) A szociális jogok európai pillérének⁴³ első alapelve értelmében mindenkinek joga van a minőségi és befogadó oktatáshoz, képzéshez és egész életen át tartó tanuláshoz annak érdekében, hogy olyan készségeket tartson, illetve szerezzen meg, amelyek lehetővé teszik számára, hogy teljes mértékben részt vegyen a társadalomban és sikeresen alkalmazkodjon a munkaerőpiaci változásokhoz. A nyelvi kompetencia azon kulcskompetenciák egyike, amelyek előmozdíthatják a foglalkoztathatóságot, az önmegvalósítást, az aktív polgári szerepvállalást és a társadalmi befogadást; ez a kompetencia „a különböző nyelvek kommunikációs célra történő megfelelő és hatékony használatára való képesség”⁴⁴.
- (11) A tagállamok több mint fele hivatalosan is elismer regionális és kisebbségi nyelveket határain belül jogi vagy közigazgatási célokra, ideértve a nemzeti nyelveket is. E nyelvek némelyike átível az országhatárokon. Európa nyelvészeti térképét a bevándorló populációk nyelvei teszik teljessé⁴⁵.
- (12) Az iskolák egyre inkább tudatában vannak annak, hogy minden gyermeknek – háttérétől és első nyelvétől függetlenül – nagyon magas szinten el kell sajátítania az oktatás nyelvét, adott esetben egyedi segítséggel. Ez a méltányosságot és esélyegyenlőséget szolgálja, és csökkenti a korai iskolaelhagyás kockázatát⁴⁶.
- (13) Az iskolák nyelvi tudatossága magában foglalhatja azt, hogy tisztában vannak valamennyi diák nyelvi kompetenciáival, ideértve az iskolában nem oktatott nyelvekre kiterjedő kompetenciákat is. Az iskolák különbséget tehetnek a nyelvi kompetencia különböző kontextusokban és célokra szükséges szintjei között, valamint a tanuló körülményei, szükségletei, képességei és érdeklődése alapján.
- (14) Az Európai Unió oktatási rendszereinek legalább felében kihívást jelent bizonyos tantárgyak, többek között az élő idegen nyelvek terén a tanárhiány⁴⁷, ezért több tagállam vezetett be reformokat vagy ösztönzőket a nyelvtanárhiány felszámolására. E reformok és ösztönzők között szerepelhetnek olyan ösztöndíjak, amelyekkel a nyelvi diplomával és más területen szakmai tapasztalattal rendelkezőket a tanári pályára lehet terelni, valamint megreformált tanárképzési programok⁴⁸.
- (15) Az iskolai oktatásban elsajátítható kulcskompetenciák javítására irányuló kezdeményezések⁴⁹ — ideértve azokat is, amelyekkel a digitális technológiák használata és az iskolai innováció támogatása révén jobban összekapcsolható a valós

⁴³ A Bizottság közleménye a szociális jogok európai pillérének létrehozásáról, [COM\(2017\) 250](#)

⁴⁴ Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat, [COM\(2018\) 24](#)

⁴⁵ Európai Bizottság/ EACEA/ Eurydice (2017) Key data on teaching languages at school in Europe (Kulcsfontosságú adatok az európai iskolák nyelvtanításáról), 2017-es kiadás, https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/images/0/06/KDL_2017_internet.pdf.

⁴⁶ Európai Bizottság (2017): Oktatási és Képzési Figyelő: http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/et-monitor_hu

⁴⁷ Európai Bizottság/EACEA/Eurydice (2018): Teaching careers in Europe: Access, progression and support: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/435e941e-1c3b-11e8-ac73-01aa75ed71a1/language-en>

⁴⁸ Európai Bizottság (2014) – Languages in education and training: Final comparative analysis, lásd a 36. lábjegyzetet.

⁴⁹ A Bizottság szolgálatainak munkadokumentuma az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról, [SWD \(2018\) 14](#)

tapasztalat a hagyományos tanulmányokkal — megerősítették a tanulási eredmények középpontba állítását⁵⁰. Támogatták a nyelvi kompetenciák megszerzését is.

- (16) A tartalomalapú nyelvoktatás, azaz egyes tantárgyak idegen nyelven való oktatása, valamint a digitális és online eszközök alkalmazása a nyelvtanításban hatékonynak bizonyultak a tanulók különböző kategóriái számára⁵¹. A nyelvtanárok számára Európa-szerte hasznos volna olyan folyamatos szakmai továbbképzés, amellyel nem csak a digitális kompetenciáik válnak naprakésszé, hanem elsajátíthatják azt is, hogy oktatási gyakorlatukat hogyan tudják a legmegfelelőbben támogatni különböző módszerek és új technológiák alkalmazásával. A nyitott oktatási segédanyagok leltára⁵² segítheti őket ebben.
- (17) Európában több kezdeményezés támogatta a nyelvi kompetenciák meghatározását és fejlesztését. A közös európai nyelvi referenciakeret átlátható, következetes és átfogó hivatkozási eszköz, amelynek révén értékelhetők és összehasonlíthatók a kompetenciaszintek⁵³. A keret különbséget tesz az alapszintű nyelvhasználói szint, az önálló nyelvhasználói szint és a mesterfokú nyelvhasználói szint között, amely utóbbi lehetővé teszi a nyelvhasználó számára, hogy a vizsgált nyelven munkát végezzen vagy tanulmányokat folytasson. 2018-ban az eszközt új leíró elemekkel egészítették ki a mediáció, a fiatal tanulók és a jelnyelvek tekintetében, hogy a keret szélesebb közönség számára legyen hozzáférhető⁵⁴.
- (18) Az Európai Nyelvi Díj⁵⁵ a nyelvoktatási kiválóságot és innovációt jutalmazza a részt vevő országokban. Arra ösztönzi az iskolákat, hogy új módszereket és stratégiákat alkalmazzanak a helyi, regionális, nemzeti vagy európai prioritásoknak megfelelően. Hozzájárult a nyelvoktatás és a nyelvtanulás terén folytatott európai együttműködés megismertetéséhez, valamint a többnyelvűség növeléséhez az oktatási ágakban⁵⁶.
- (19) Valamennyi tagállam elismerte, hogy fokozni kell a többnyelvűséget és fejleszteni kell a nyelvi kompetenciákat az Unióban⁵⁷. Annak érdekében, hogy pontosabb kép rajzolódjon ki a nyelvi kompetenciákról az Unióban, az Európai Bizottság javaslatot fog kidolgozni a nyelvi kompetenciákra vonatkozó új európai referenciaértékről, ideértve az adatgyűjtés lehetőségeit is.
- (20) Noha elismeri, hogy a nyelvi kompetenciák elsajátítása az élet bármely szakaszában lehetséges, és hogy a lehetőségeknek valamennyi életszakaszban rendelkezésre kell állniuk, ezen ajánlás kifejezetten a kötelező oktatással és képzéssel foglalkozik, és teljes mértékben tiszteletben tartja a szubszidiaritás és arányosság elvét e téren,

⁵⁰ A Bizottság közleménye – Az iskolák és az oktatás minőségének fejlesztése a fiatalok életkezdési esélyeinek javítása érdekében, [COM\(2017\) 248](#)

⁵¹ Európai Bizottság (2014) Report on improving the effectiveness of language learning (Jelentés a nyelvtanulás eredményességének fokozásáról): http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/languages/library/studies/clil-call_en.pdf

⁵² Élő Nyelvek Európai Központja: ICT-Rev <https://ict-rev.ecml.at/>.

⁵³ Európa Tanács (2001) – Common European Framework of Reference for Languages (Közös európai nyelvi referenciakeret): https://www.google.com/search?hl=en&q=Global+levels+https%3A%2F%2Fwww.coe.int%2Fen%2Fweb%2Fcommon-european-framework-reference-languages%2Ftable-1-cefr-3.3-common-reference-levels-global-scale&gws_rd=ssl

⁵⁴ Európa Tanács (2018) – CEFR: Companion Volume with new descriptors: <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors-2018/1680787989>

⁵⁵ Az Európai Nyelvi Díjat az Európai Bizottság Erasmus+ programjának keretében ítéli oda.

⁵⁶ Európai Nyelvi Díj: http://ec.europa.eu/education/initiatives/language-label_hu

⁵⁷ A Tanács következtetései (2014. május 20.) a többnyelvűségről és a nyelvi kompetenciák fejlesztéséről, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XG0614\(06\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XG0614(06)&from=EN).

AJÁNLJA, HOGY A TAGÁLLAMOK:

A nemzeti és az európai jogszabályokkal, a rendelkezésre álló forrásokkal és belföldi viszonyaikkal összhangban, valamennyi érdekelttel szoros együttműködésben:

- (1) Kutassanak fel lehetőségeket arra, hogy a fiatalokat hozzásegítsék az oktatás nyelvén felül még legalább egy európai nyelv mesterfokú elsajátításához a felső középfokú oktatás és képzés lezárulta előtt, és ösztönözzék egy további (harmadik) nyelv önálló nyelvhasználói szintű elsajátítását.
- (2) Alkalmazzanak átfogó megközelítést a nyelvoktatás és a nyelvtanulás javítására a megfelelő nemzeti, regionális, helyi vagy iskolai szinten, az ezen ajánlás mellékletében szereplő szakpolitikai példákból merítve.
- (3) Biztosítsák, hogy az ilyen átfogó megközelítések a kötelező oktatás és képzés valamennyi ágára kiterjedjenek a lehető legkorábbi időponttól fogva, beleértve a szakmai alapképzést is.
- (4) Az ilyen átfogó stratégiák részeként támogassák az iskolák és a képzési központok nyelvi tudatosságának fejlesztését a következők révén:
 - a) a tanulók mobilitásának aktív támogatása, többek között a megfelelő uniós finanszírozási programok kínálta lehetőségek kihasználásával;
 - b) a tanárok felkészítése egy adott nyelv használatára tantárgyuk oktatása során;
 - c) az oktatási nyelvi kompetencia, mint a további tanulási és iskolai siker alapjának erősítése az iskola valamennyi tanulója, különösen a külföldi származású vagy hátrányos helyzetű tanulók esetében;
 - d) a tanulók nyelvi diverzitásának értékelése, annak oktatási erőforrásként való használata a szülők és a tágabb helyi közösségek nyelvoktatásba való bevonásával;
 - e) lehetőségek biztosítása a tantervben nem szereplő, de a tanulók által máshol elsajátított nyelvi kompetenciák értékelésére és hitelesítésére, ideértve a bizonyítványokon feltüntethető nyelvek körének bővítését is.
- (5) Támogassák a tanárokat, az oktatókat és az iskolavezetőket a nyelvi tudatosság kialakításában a következők révén:
 - a) a nyelvtanárok alap- és továbbképzésébe történő beruházás, hogy gazdag nyelvi kínálat álljon rendelkezésre a kötelező oktatásban és képzésben;
 - b) felkészítés az osztályban tapasztalható nyelvi sokszínűségekre a tanárok és iskolavezetők alapképzésében és folyamatos szakmai fejlődése során;
 - c) külföldi tanulmányi időszakok előmozdítása a tanári képesítést szerezni kívánó valamennyi diák számára, egyúttal a tanárok és az oktatók mobilitásának ösztönzése;
 - d) a tanulási célú mobilitás integrálása a nyelvtanárok képzésébe, hogy a friss diplomás nyelvtanárok legalább hat hónap tanulmányi vagy tanítási gyakorlatot szerezzenek egy másik országban;

- e) az eTwinning⁵⁸ használatának ajánlása az iskolában szerzett tanulási tapasztalatok gazdagítására és a tanárok és diákok nyelvi kompetenciáinak fejlesztésére.
- (6) Ösztönözzék az innovatív, befogadó és többnyelvű pedagógiák kutatását és alkalmazását, ideértve a digitális eszközök és a tartalomalapú nyelvtanulás használatát.
- (7) Fejlesszenek ki módszereket az oktatás és képzés különböző szakaszaiban elsajátított nyelvi kompetenciák figyelemmel kísérésére, kiegészítendő a nyelvtanítással kapcsolatos információkat.
- (8) Tegyenek jelentést a megfelelő keretekben és eszközökkel a nyelvtanulás előmozdításával kapcsolatos tapasztalatokról és előrehaladásról.

ÜDVÖZLI A BIZOTTSÁG AZON SZÁNDÉKÁT, HOGY:

1. Támogatja az ajánlás nyomán követését a tagállamok közötti kölcsönös tanulás előmozdítása révén, továbbá a tagállamokkal együttműködve az alábbiak kidolgozása révén:
 - a) iránymutatások arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet a nyelvtanítást és a nyelvtudás értékelését a közös európai nyelvi referenciakerethez⁵⁹ kapcsolni;
 - b) a tanulási és tanulástámogató megközelítések új formáit feldolgozó, tényeken alapuló útmutató;
 - c) digitális eszközök a nyelvtanuláshoz és az oktató személyzet szakmai fejlődéséhez a nyelvtanulás terén, például nagy léptékű nyitott online tanfolyamok, önértékelő eszközök⁶⁰, hálózatok, ideértve az eTwinninget és a School Education Gateway Teacher Academyt;
 - d) az Európai Unióban a nyelvi kompetenciák figyelemmel kísérését támogató módszerek és eszközök.
2. Megerősíti az iskolai diákok és a szakoktatás és szakképzés tanulói mobilitását az Erasmus+ programon belül, és általában támogatja az európai uniós finanszírozás, például az Erasmus+, a Horizont 2020, a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap vagy az európai strukturális és beruházási alapok igénybevételét, ahol erre ezen ajánlás és melléklete végrehajtásához szükség van, a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó tárgyalások sérelme nélkül.
3. Megerősíti az Európa Tanáccsal és az Élő Nyelvek Európai Központjával folytatott együttműködést a nyelvtanulás területén, hogy erősítse az innovatív nyelvtanulási és nyelvtanítási módszerek alkalmazását, és növelje a nyelvtanulás modern társadalmakban betöltött döntő szerepével kapcsolatos tudatosságot.

⁵⁸ Az eTwinning tanárok közössége (az iskola előtti neveléstől a középiskola végéig), amely egy biztonságos internetes platformon található: <https://www.etwinning.net>

⁵⁹ Az Európa Tanács által a keret létrehozásával és naprakésszé tételével kapcsolatosan szerzett tapasztalatok és szakértelem, továbbá az Élő Nyelvek Európai Központja és az Európai Bizottság által e munkának közösen finanszírozott projekteken keresztül a tanárképzésre történő alkalmazása terén szerzett tapasztalatai és szakértelme alapján. <https://relang.ecml.at/Home/tabid/4079/language/en-GB/Default.aspx>

⁶⁰ Jelenleg a Europass szolgál a nyelvi kompetenciával kapcsolatos önértékelő eszközként, és ennek működését és hatékonyságát a Europassról szóló új határozat végrehajtásának részeként vizsgálják majd felül. <https://europass.cedefop.europa.eu/documents/european-skills-passport/language-passport>

4. Jelentést tesz az ajánlás végrehajtásának nyomon követéséről elsősorban a meglévő keretek és eszközök alkalmazásával.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről

az elnök